

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. VII. Ex vi verborum sub specie panis ponitur Corpus, sub specie
vini, Sanguis; de facto ille solus, quem Christus habet in cælo, in triduo
mortis (incertum an valuisset consecratio) fuisset ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

fit mortuum; de quo in Physica) saltem indecens apparet, quod de facto fiat in Corpore Christi, qui amplius non moritur.

Hic Scriptura utitur Concilium Tridentinum.

Hic Scriptura utitur Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 3. illico subjungens verbis superius recitatis: Sed Corpus quidem sub specie panis, & Sanguinem sub vni specie, ex vi verborum; ipsum autem Corpus sub specie vini, & Sanguinem sub specie panis, animamq; sub utraque, vi naturalis illius connexionis & concomitantia, qua partes Christi Domini, qui iam ex mortuis resurrexit non amplius moriturus, inter se copulantur.

165. Alia probatio ex Scriptura Joan. 1. c. 4.

Sed numquid Corpus, Sanguis, & anima sine Divinitate? Omnis spiritus, inquit Joannes Epistolae primae cap. 4. v. 3. qui solvit Iesum, ex Deo non est. Quae sententia, ut bene advertit Bellarm. negans esse Deum & hominem; attamen quia generalis & indefinita, etiam damnat omnes illos, qui quoquo modo solvunt hypostaticam unionem Dei, & hominis.

Solveretur unio hypostatica si Divinitas non esset in Sacramento.

Et verò quis dubitaret solvi illam unionem, si Copus, Sanguis & anima, quae in caelo, ex communi, etiam A Catholicorum, consensu sunt unita Divinitati, in Sacramento abque illa existerent? Unde prosequitur Tridentinum supra: Divinitatem potè propter admirabilem illam eius cum corpore & anima hypostaticam unionem.

Trident.

De veritate ergo hujus Conclusionis ita generaliter expressa, non est relictus ambigendi locus. Nihilominus de quibusdam particularibus disputant inter se Doctores Catholici, pro quibus, & una pro pleniori intelligentia verborum Concilii Tridentini, statuitur Conclusio 7. & 8.

CONCLUSIO VII.

Ex vi verborum sub specie panis ponitur Corpus, sub specie vini, Sanguis; de facto ille solus, quem Christus habet in caelo, in triduo mortis (incertum an valuisset consecratio) fuisset positus etiam ille, qui non erat in Corpore.

166. Quidnam consecratur poni vivorum. Catech. Rom.

Illud ponitur ex vi verborum, quod praecise verba significant: Nam cum verba illa efficiant (inquit Catechismus Romanus parte 2. c. 4. q. 28.) quicquid significant, id esse in Sacramento ex vi Sacramenti, divinarum rerum Scriptores appellarunt, quod verborum forma exprimitur; ita si contingeret ut aliquid ab aliis rebus omnino seivntum esset, id solum, quod forma significaret, in Sa-

cramento esse, caetera non item esse, docuerunt.

Quid verò praecise significetur per ly Corpus, & per ly Sanguis, sectione praecedenti conclusione septima suscipimus. Libet ea hic perstringere verbis, quae reperio in Synopsi Theologica de Sacramentis R. P. Ludovici de Scildere: Corpus, inquit ille, est materia prima cum formis substantialibus partialibus (formam corporeitatis vocat Scotus) quas admittimus, ut habeamus in vivente radices proprietatum heterogenearum; in mortuo etiam formam substantialem à causis creatis productam; tum etiam ne Verbum Divinum in triduo mortis formam totalem cadaveris assumpserit, quam dimiserit postea.

Nec verò aliud per rò Corpus significare potest: non enim materia prima sola, cum plus importet corpus organicum, res Sanguini opposita, nam invalida esset forma: Hoc est materia mea prima.

Non etiam intelligi potest materia, ut connotat animam, ne haec vi verborum isthuc existat; neque ut involvit formam substantialem in communi, quia sic ex vi verborum ponetur totum compositum, adeoque anima rationalis, quae sola jam inest composito; sic enim vi verborum ponuntur omnes Sanguinis guttae, licet omnes tantum significantur confuse, & genericè sub ratione Sanguinis spectantis ad Christum; non etiam ut disjunctivè involvit formam cadaveris, vel dispositiones accidentales viventis, cum pars substantialis compositi accidentia non involvat, ut manifestum est in pane sive tritico cocto, quod eodem modo se ad animam vegetativam habet, ut Corpus ad rationale; & tamen non involvit accidentia, cum tota substantia panis annihilatur remanentibus accidentibus.

Sanguis, si animatus non sit, praeter materiam importat formam substantialem totalem: si animatus, partialem. Involvuntur in illo humores alii, non excrementitii cum heterogeneè integrantes; item spiritus vitales, utpote sanguis purior, & magis in corde excoctus. Haec Synopsi cap. 4. de Eucharistia §. 27.

Neque obstat, quod aliquando dicatur Caro loco Corporis; quia Caro interdum significat totam illam partem hominis, quae distinguitur contra animam; ut in Symbolo Athanasii ibi: Nam sicut anima rationalis & caro unus est homo &c. Quin immo Joannis 1. v. 14. Et Verbum caro factum est, totam importat humanitatem: multò ergo magis potest subinde usurpari pro altera parte.

Et si à me quaeritur, an omnes & quam partes Corporis Christi ponantur ex vi verborum sub specie panis. Resp. citò, omnes illae, quae de facto sunt & existunt in Corpore Christi glorioso; non autem quae aliquando fuerunt, & per activitatem caloris naturalis Christus depeditidit, vel antè, vel etiam post ultimam

Per ly Corpus significatur materia prima cum formis substantialibus partialibus.

Non potest intelligi materia prima sola.

167. neque ut connotet animam, aut ut involvit formam substantialem in communi.

neque ut disjunctivè involvit formam cadaveris vel dispositiones accidentales.

Ly Caro quando significat totam humanitatem.

Symbol. Athan. Immo quandoque totam humanitatem.

168.

Omnes illae partes corporis, quae de facto sunt in Corpore Christi glorioso.

nam Cœnam. Ratio est obvia; quoniam omnes & solæ illæ partes verè sunt & dicuntur Corpus Christi; adeoque de illis omnibus & solis Sacerdos in persona Christi hodie in veritate affirmat: *Hoc est Corpus meum.*

Unde fieri potuit, & verosimiliter factum est, quòd aliquæ partes fuerint positæ in ultima Cœna, quæ jam amplius non ponuntur, puta quas Christus postea deperdidit; & è converso, jam aliquæ significentur, quæ tunc non significabantur, utpote quas postmodum per conversionem alimentum acquisivit. Equidem verba Consecrationis præcisè significant Corpus, non quòd Christus in ultima Cœna habuit; sed quòd de factò habet, moraliter certè idem; ut proinde etiam nunc verificentur pro Corpore, quòd tunc habebat.

Atque ex his erit apodicticum argumentum pro altera parte Conclusionis: etenim Sanguis, qui mansit in terra, & non fuit post passionem resumptus ad unitatem suppositi Divini cum humana natura; haud amplius est sanguis, minus Sanguis Christi, qui solus tamen ponitur ex vi verborum, ut patet ex *ly Mei*. Nequè ulum inconueniens est jam nunc existere aliquem Sanguinem sub speciebus vini, qui non exiit in ultima Cœna, imò id necessariò asserendum est, si post ultimam Cœnam, per conversionem alimentum in Sanguinem Christi, Sanguis fuerit auctus.

Contrà; dicitur: *Qui pro multis effundetur*, Matt. 26. v. 28. Respondeo, probabilius neque totum Sanguinem in cruce fuisse effusum, utpote qui exiit in minutissimis venis, & extrà venas per omnes arterias diffunditur. Adde, aliquem non potuisse effundi, scilicet qui post ultimam Cœnam in carnem fuit conversus.

Quare sufficit ad veritatem formæ, quòd Sanguis ille, qui hodie ponitur, & qui ante passionem ponebatur, fuerit effusus moraliter loquendo, id est, secundum principales partes, quamvis non omnino omnes, etiam minutissimas: hoc siquidem minimè requiritur, ut simpliciter totus Sanguis dicatur effusus: sic quippe totum corpus Martyris verè affirmatur devorari à bestiis, tamen ossa aliqua maneant intacta. Ut interim taceam verba essentialia: *Hic est Sanguis meus*, completè & perfectè significare independentè à verbis sequentibus: *Qui pro vobis effundetur*. Vide dicta sect. 3. concl. 2.

Ceterum cum verba essentialia sint indefinita, exigit veritas, ut existat totus Sanguis, qui de factò est in Corpore glorioso. Unde etiam Tridentinum supra universaliter loquitur.

Ex dictis perspicua redditur tertia pars Conclusionis. Enimverò in triduo mortis Christi, Sanguis effusus, & amplius non unitus Corpore Christi, adhuc verè erat, & simpliciter dicebatur Sanguis Christi, utpote unitus Divinitati & postea restituendus Corpore; præsertim cum de sanguine effuso v. g. per venæ sectionem ali-

cujus hominis, quamdiu retinet formam sanguinis, omnes passim enuntient: *Hic est sanguis talis vel talis hominis.*

Obijcies: digitus abscissus à Corpore non fuisset positus, licet etiam sic loqui soleamus: *Hic est digitus talis vel talis hominis.*

Resp. fortè fuisset positus, si paulò antè fuisset abscissus, & mansisset unitus Divinitati postea reuniendus Corpore. Nonne si anima v. g. remanens per miraculum in capite abscisso diceret: *Hoc est Corpus meum*, intelligeretur de corpore quòd immediatè antè habuit, & per consequens de omnibus partibus ejus, etiam capite mox abscisso?

Interim aliqui assignant rationem discriminationis, quoniam corpus in ratione corporis importat continuationem & unionem partium inter se; sanguis autem nequaquam exigit ex sua significatione hujusmodi continuationem, veluti nec aqua, & similia.

An autem in triduo mortis valuisse consecratio? Videtur communiter supponi sententia affirmans: non immeritò tamen ab aliquibus dubitatur; cum enim principalis consecrans & offerens sit ipse Christus, id est, cum Sacerdos non in propria persona, sed in persona Christi loquens, hoc conficiat Sacramentum; quomodo consecratio habuisset locum extincto principali Sacerdote, & destructâ quasi personâ Christi? Mansit quidem Christus quoad Divinitatem, mansit quoad animam; verum eatenus præcisè non erat Sacerdos, sed in quantum erat homo.

Quà igitur ratione alius Sacerdos locutus fuisset in persona Christi, quæ non erat? Quomodo potuisset ipse sacrificare nomine animæ Christi, ubi anima ipsa id non poterat sine Corpore? Neque etiam nomine Deitatis, utpote quæ incapax est actionis sacrificandi, & cuiuscumque alterius cultus religiosi: Religio enim intrinsecè & essentialiter respicit superiorem, qualem non agnoscit Deitas, neque personalitas divina; de quo alibi.

Dedit itaque Christus Apostolis suis potestatem consecrandi, sed tamen consecrandi nomine Christi; adeoque eo solùm tempore, quo Christus homo existeret, sine quo, ut principali agente, non poterant offerre.

Ad communem sententiam Respondeo cum Lugone disp. 19. n. 88. eam non affirmare simpliciter & absolutè illo triduo potuisse hoc Sacramentum confici, sed solùm conditionaliter loqui, si conficeretur, ponendum fore Corpus sine Sanguine sub speciebus panis, de qua condicionali non est dubium.

Equidem fieri potuisset ut aliqua pars specierum in ultima Cœna consecratarum fuisset reservata usque post mortem Christi; tunc autem maneret quæstio præmissa de Sanguine, & altera mox subjungenda in Conclusionè octava, quæ ita se habet

Objectio.

Prima responsio.

Secunda responsio.

171.

An in triduo mortis valuisse consecratio dubitatur.

ed quòd principalis Sacerdos jam erat destructus.

sine quo alii ministris non possunt sacrificare.

172.

Lugone.

Sed quid si aliqua pars specierum in ultima Cœna consecratarum fuisset reservata usque post mortem Christi?